

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Til alle udbydere af erhvervsuddannelser

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvm.dk
www.stukuvm.dk
CVR nr.: 29634750

21. december 2020
Sags nr.:20/24812

Indskærpelse af pligten til at tildele støtte og vejledning samt kontaktpersoner til elever, der har behov for det samt varsling af tematisk tilsyn hermed

Rigsrevisionen afgav den 17. september 2020 beretning med statsrevisorernes bemærkninger til Folketinget om ”Indsatsen for at fastholde udsatte unge i uddannelse”. Beretningen kan læses via dette link: [Rigsrevisionens beretning](#)

Rigsrevisionen har i beretningen fokus på elever, der kommer via beskæftigelsessystemet med et konkret uddannelsespålæg. På baggrund af to stikprøver har Rigsrevisionen fundet, at kun 15 pct. ud af 8.000 udsatte unge¹, der er påbegyndt en erhvervsuddannelse med et konkret uddannelsespålæg (trin 4), gennemførte uddannelsen i perioden 2014-2019, og kun 34 pct. af den bredere gruppe udsatte unge med uddannelsespålæg, der påbegyndte en erhvervsuddannelse fra uddannelseshjælp i samme periode (trin 1-4), gennemførte uddannelsen.

Rigsrevisionen konkluderer, at Børne- og Undervisningsministeriets og erhvervsskolernes lovpligtige indsats, der skal gøre udsatte unge i stand til at gennemføre en uddannelse, har været utilfredsstillende. Konklusionen er bl.a. baseret på følgende om unge med uddannelsespålæg (trin 4):

- Kun 60 pct. af de udsatte unge, der er startet på en uddannelse i perioden med et konkret uddannelsespålæg, får tilknyttet en kontaktperson, som kan yde støtte og vejledning under deres uddannelsesforløb.

¹ Udsatte unge er i denne undersøgelse unge mellem 18 og 29 år, der modtager eller har modtaget uddannelseshjælp som enten uddannelsesparate eller aktivitetsparate. Disse unge har brug for en understøttende indsats for at komme i uddannelse og sidenhen i job.

- Erhvervsskolerne har pligt til at vurdere behovet for vejledning og støtte til alle unge, men undersøgelsen viser, at erhvervsskolerne kun i 16 pct. af sagerne har vurderet, om unge, der overgår til skolen med et konkret uddannelsespålæg, har brug for støtte.
- I 7 pct. af alle sagerne er der bevilget en form for støtte i form af fx mentorer, psykologhjælp eller lignende. Dette skal sammenholdes med, at gruppen af udsatte unge er kendetegnet ved, at de i kommunalt regi havde behov for ekstra støtte og vejledning, og at skolerne er orienteret om, at de kommer fra en periode på uddannelseshjælp.
- Rigsrevisionen finder, at erhvervsskolerne i 67 pct. af sagerne ikke har foretaget en vurdering af, om den udsatte unge har brug for støtte og vejledning. For denne gruppe af unge gælder det, at de kan have et behov for støtte og vejledning, som ikke bliver opdaget.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) skal med dette brev indskærpe reglerne om tildeling af støtte, vejledning og kontaktpersoner samt skolernes forpligtelse til at foretage en vurdering af behovet for støtte og vejledning for den enkelte elev og udarbejde uddannelsesplaner.

For at fastholde eleverne i uddannelse skal erhvervsskolerne i henhold til § 30 i lov om erhvervsuddannelser yde eleverne vejledning og stille kontaktpersoner til rådighed samt formidle social, personlig eller psykologisk rådgivning til elever, der har behov herfor. Den enkelte skole skal samarbejde med kommunalbestyrelsen om at fastholde eleverne i uddannelse. Desuden skal skolerne udarbejde retningslinjer for fastholdelsesarbejdet, herunder om nedbringelse af frafald og procedurer ved omvalg.

Nærmere regler om vejledning om støtte m.v. er fastsat i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

STUK skal særligt gøre opmærksom på følgende regler:

- Den kompetencevurdering, erhvervsskolen efter § 68, stk. 3, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser skal foretage af den enkelte elev til brug for elevens personlige uddannelsesplan, skal indeholde en beskrivelse af elevens eventuelle behov for særlig støtte, *jf. bekendtgørelsens § 70.*
- Erhvervsskolen skal stille kontaktlærere og mentorer til rådighed for de elever, der har behov for støtte og vejledning fra sådanne kontaktpersoner for at kunne gennemføre et påbegyndt uddannelsesforløb *jf. § 70, stk. 1, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.*
- Erhvervsskolen skal sikre, at de elever, der har behov herfor, tilbydes social, personlig eller psykologisk rådgivning, *jf. § 70, stk. 2, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.*

- Til elever, der har behov for styrkede læsekompetencer for at kunne gennemføre et påbegyndt uddannelsesforløb, skal erhvervsskolen tilbyde støtte og vejledning til faglig læsning, jf. § 70, stk. 3, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.
- Erhvervsskolen skal samarbejde med kommunalbestyrelsen om at fastholde eleverne i uddannelse, jf. § 30 i lov om erhvervsuddannelse og § 12a i lov om kommunal indsats for unge under 25 år.

En gennemgang af de væsentligste regler er uddybet i medfølgende bilag.

Samarbejdet mellem erhvervsskoler og kommuner

Rigsrevisionen finder også, at udvekslingen af oplysninger om elever med uddannelsespålæg mellem erhvervsskoler og kommuner, er mangelfuld. Kommunerne oplyser i mange tilfælde ikke erhvervsskolerne om den unges eventuelle vanskeligheder ved at gennemføre uddannelsen, og erhvervsskolerne indberetter kun i begrænset omfang til kommunen, når en ung er i risiko for frafald. Undersøgelsen viser også, at ud af en stikprøve på 95 sager kunne skolerne kun i 44 af sagerne fremskaffe det brev, som kommunen har sendt om uddannelsespålæg.

STUK har i brev af 12. maj 2020 informeret om erhvervsuddannelsesudbydernes pligt til at indberette risiko for frafald samt sendt link til teknisk guide hertil.

På baggrund af Rigsrevisionens beretning vil STUK i samarbejde med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), afholde fem webinarer i januar 2021 for alle landets kommuner og erhvervsskoler, der har fokus på at styrke de lokale samarbejder mellem erhvervsskoler og kommuner om at fastholde unge i uddannelse. Fokus vil også være på regler og rammer for samarbejdet. Mere information herom samt tilmelding via link senest 6. januar 2021: <https://www.conferencemanager.dk/styrkelseafdetlokalesamarbejde/conference>.

Tematisk tilsyn med skolernes efterlevelse af regler om vejledning og støtte til udsatte elever samt skærpelse af STUK's sanktionspraksis i forbindelse hermed

Styrelsen vil i 2021 indlede et tematisk tilsyn med, om erhvervsskolerne lever op til gældende regler om at vurdere elevernes behov for støtte og vejledning samt kontaktpersoner. Ved tilsynet vil der være fokus på udsatte unge, herunder unge der som led i den aktive beskæftigelsesindsats, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, er forpligtet til at påbegynde og gennemføre en erhvervsuddannelse.

Hvis STUK i forbindelse med tilsynet konstaterer manglende regelopfyldelse, vil STUK som hidtil ud fra en konkret vurdering pålægge institutionens bestyrelse en opfølgning, og i de tilfælde, hvor det er relevant, i form af en sanktion, jf. § 29 og § 30 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Anvendelse af sanktioner vil ske i overensstemmelse

med forvaltningsretlige principper om saglighed, proportionalitet og ligebehandling.

Hvis STUK konstaterer betydelig overskridelse i forhold til opfyldelse af ovenstående, vil styrelsen som led i en skærpelse af sin sanktionspraksis på dette område give institutionens bestyrelse påbud om at bringe forholdene i orden inden for en given frist samt anmode om en plan for, hvordan bestyrelsen fremadrettet vil sikre overholdelse, jf. § 29 stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Såfremt påbuddet ikke overholdes, vil det fremover indgå i STUK's skærpede sanktionspraksis på dette område, at STUK i tilfælde, hvor dette vurderes at være relevant for at få bestyrelsen til fremadrettet at bringe forholdene i orden, kan tilbageholde en andel af institutionens generelle tilskud, indtil forholdene er bragt i orden, jf. § 30 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Der vil i forbindelse hermed blive taget højde for forseelsens karakter, således at det tilbageholdte beløb står mål med den konkrete overtrædelse, og således at størrelsen af det tilbageholdte beløb vil kunne medvirke til, at bestyrelsen giver sin fornødne opmærksomhed på vigtigheden af, at institutionen får bragt forholdene i orden. Der vil om nødvendigt kunne blive tale om at supplere en afgørelse om tilbageholdelse af tilskud med en eller flere efterfølgende afgørelser om tilbageholdelse af tilskud, herunder afgørelse om tilbageholdelse af en andel af tilskuddet for hver tilskudsudbetaling, indtil forholdene er bragt i orden. Når forholdene er bragt i orden, vil det samlede tilbageholdte tilskud blive udbetalt til institutionen.

Hvis disse sanktioner ikke er tilstrækkelige til, at bestyrelsen opfylder sin forpligtelse til at få bragt forholdene i orden og sikre regeloverholdelse også på dette område på institutionen, vil det endelig indgå i STUK's skærpede sanktionspraksis, at andre skærpede sanktioner over for bestyrelsen herefter eventuelt kan tages i brug.

Eventuelle spørgsmål eller bemærkninger kan rettes til Natasha Strøm Rasmussen på mail: natasha.strom.rasmussen@stukvm.dk.

Med venlig hilsen

Julie Elm Vig Albertsen
Direktør
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

BILAG

Regler vedr. fastholdelse af elever i erhvervsuddannelserne

For at fastholde eleverne i uddannelse skal erhvervsskolen, jf. § 70 stk. 1 og 2, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, stille kontaktpersoner til rådighed for eleverne, som kan yde støtte og vejledning samt formidle social, personlig eller psykologisk rådgivning til de elever, der har behov herfor.

Skolen skal udarbejde retningslinjer for fastholdelsesarbejdet, herunder om nedbringelse af frafald og procedurer ved omvalg eller frafald, jf. § 30 i lov om erhvervsuddannelser.

Hvad omfatter støtte og vejledning mv.?

Det fremgår af § 70 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, at skolen skal stille kontaktlærere og mentorer til rådighed for de elever, der har behov for støtte og vejledning fra sådanne kontaktpersoner for at kunne gennemføre et påbegyndt uddannelsesforløb. Skolen fastsætter rammer for kontaktlærernes og mentorerens virksomhed. Skolen skal sikre, at de elever, der har behov herfor, tilbydes social, personlig eller psykologisk rådgivning. Skolen fastsætter rammerne for denne rådgivning. Til elever, der har behov for styrkede læsekompetencer for at kunne gennemføre et påbegyndt uddannelsesforløb, skal skolen tilbyde støtte og vejledning til faglig læsning. Skolen fastsætter rammer for denne læsevejledning, herunder rammer for en koordinerende læsevejlederfunktion.

Vurdering af elevens behov ved uddannelsesstart

Dette følger af § 68, stk. 1, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, at skolen sammen med eleven og en eventuel praktikvirksomhed ved begyndelsen af grundforløbet skal udarbejde en personlig uddannelsesplan for eleven. Eleven, skolen og praktikvirksomheden er ansvarlig for at følge op på uddannelsesplanen og herunder tage initiativ til eventuel revision.

Til brug for uddannelsesplanen for unge skal skolen have gennemført en kompetencevurdering af eleven i almindelighed inden 2 uger fra påbegyndelse af undervisningen, jf. § 68, stk. 3, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Denne vurdering skal omfatte en konkret beskrivelse af elevens forudsætninger i forhold til den primært ønskede fagretning (grundforløbets 1. del og grundforløb plus) henholdsvis uddannelse (2. del), herunder et eventuelt behov for særlig støtte, jf. § 70 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Vurderingen foretages blandt andet på grundlag af elevens forudgående skoleundervisning, uddannelse eller beskæftigelse. Vurderingen skal tillige give eleven en klar forståelse af egne forudsætninger og behov.

Retningslinjer for løbende identificering og håndtering af elevers behov for støtte og vejledning

Ud over den obligatoriske vurdering ved elevens påbegyndelse af undervisningen, skal skolen også løbende identificere og håndtere behov for støtte og vejledning hos den enkelte elev. Skolen beslutter selv, hvordan dette arbejde skal tilrettelægges. Det er dog et krav, at skolen udarbejder retningslinjer for fastholdelsesarbejdet, herunder om nedbringelse af frafald og procedurer ved omvalg eller frafald, jf. § 30 i lov om erhvervsuddannelser.

Samarbejde med kommunalbestyrelsen

Endvidere er det et krav, at skolen skal samarbejde med kommunalbestyrelsen om at fastholde eleverne i uddannelse, jf. § 30, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser. Dette skal sikre en koordineret og helhedsorienteret indsats i forhold til den enkelte elev.

Når en ung starter på en erhvervsuddannelse med et konkret uddannelsespålæg (trin 4), skal kommunen orientere skolen om, at den unge har fået et pålæg om at starte og gennemføre uddannelsen. Kommunen skal i den sammenhæng oplyse om den unges eventuelle vanskeligheder, hvis kommunen vurderer, at det kan få betydning for den unges mulighed for at gennemføre uddannelsen, og om eventuelle tilbud, test- og prøveresultater samt øvrige aktiviteter, som den unge har deltaget i under forløbet på uddannelseshjælp, jf. § 30, stk. 7, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Oplysningerne skal hjælpe erhvervsskolen med at tilrettelægge den unges forløb, så den unges chancer for at gennemføre uddannelsen er størst mulig.

Erhvervsskolerne skal i forlængelse heraf underrette kommunen om, at den unge er optaget på uddannelsen og give kommunen besked, hvis uddannelsesinstitutionen vurderer, at den unge er i risiko for at falde fra uddannelsen, jf. § 30, stk. 7, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, og ved afbrud og gennemførelse af uddannelsen.